

POHJANMAAN KÄRÄJÄOIKEUS

ÖSTERBOTTENS TINGSRÄTT

VUOSIKERTOMUS | ÅRSBERÄTTELSE 2020

POHJANMAAN KÄRÄJÄOIKEUS

ÖSTERBOTTENS TINGSRÄTT

VUOSIKERTOMUS
ÅRSBERÄTTELSE
2020

SISÄLLYSLUETTELO

1. LAAMANNIN KATSAUS	5
LAGMANNENS ÖVERSIKT	7
2. PAKKOKEINOKANSIA TVÅNGSMEDELSKANSLIET	10
3. POHJANMAAN KÄRÄJÄOIKEUDEN ORGANISAATIO 2020	12
ÖSTERBOTTENS TINGSRÄTTS ORGANISATION 2020	12
4. HENKILÖSTÖ PERSONAL 31.12.2020	14
5. TUOTTAVUUS-TALUODELLISUUS PRODUKTIVITET-EFFEKTIVITET	18
6. KÄSITTELYAJAT 2020 HANDLÄGGNINGSTIDER 2020	20
7. ASIAMÄÄRIEN KEHITYS UTVECKLINGEN AV ANTALET ÄRENDEN	22
8. RIKOSASIOIDEN JA LAAJOJEN RIITA-ASIOIDEN VIREILLÄOLOAIKA	24
ANHÄNGIGHETSTIDEN FÖR BROTTMÅL OCH TVISTEMÅL	24
9. SAAPUNEIDEN RIKOSASIOIDEN JAKAUTUMINEN	25
FÖRDELNINGEN AV INKOMMANDE BROTTMÅL	25

Pohjanmaan käräjäoikeus selviytyi poikkeuksellisesta vuodesta 2020 muiden käräjäoikeuksien tavoin, eli edellisiin vuosiin verrattuna huonosti.

Varsinkin rikospuolella jouduttiin heti kevään alussa laajaan istuntojen peruuttamisvyhtiin ja koronarajoitusten johdosta keskeytyksessä olevien asioiden lukumäärä nousi varsin korkealle. Syksyllä olimme paremmin valmistautuneita odottavissa olleeseen toiseen virusaaltoon eikä silloin enää nähty samanlaista jarrutusta toiminnassamme.

Vuonna 2020 syntyneen jutturuuhkan purkamiseen saatuiin jo syksyllä lisäresursseja ja tätä rahoitusta on ennen vuodenvaihdetta jatkettu vuoden 2021 kevään yli. Tuomioistuinviraston linjaaman strategian mukaan on tarkoitus vuosien 2021 ja 2022 aikana saada koronasta aiheutetun jutturuuhkan purettua. Tähän on mielestäni olemassa hyvät edellytykset myös Pohjanmaan käräjäoikeuden osalta, kun vaan tähän osoitettu lisärahoitus voidaan saada jatkossakin.

Lainkäyttötoiminnan onnistuminen perustuu monen tekijään. Tässä voisim esimerkkeinä nostaa esille onnistunut rekrytointi, esimiestön vahvistaminen, myönteinen työilmapiiri ja toimiva tekniikka. Pohjanmaan käräjäoikeudessa on vuoden 2020 aikana tapahtunut selvää kehitystä näillä alueilla. Rekrytointi on ollut jatkuva ja tämä jatkuu edelleen. Taloon on saatu hyviä käräjätuomareita, jotka nopeasti ovat ottaneet

paikkansa kollegiossa. Myös sihteeripuolella on nähty vastaanvalista vahvistusta.

Henkilökunnan ikäraakenne on varsin tasapuolin, täältä löytyy sekä vankkaa kokemusta että nuorta innokkuutta, sopivassa seoksessa. Syksyn alussa valittiin osastonjohtajat ja esimiehet vuosille 2021 ja 2022. Tämä prosessi liittyi syksyn aikana valmisteilla olleen osastomuutokseen, jonka pääperiaatteena oli siirtyminen kahden osaston rakenteeseen koko käräjäoikeuden alueella. Kokkolan kanslian henkilökunnan sijoittuminen riita- tai rikososastolle sujui suuremmitta ongelmitta, kevästä lähtien tehdyn suunnitelmallisen sopeuttamistyön ansioista.

Korona-aikana ovat nousseet arvaan arvaamatomaan digitaaliset työvälileet ja taidot. Niin meilläkin. Henkilökohtaiset tapaamiset ja fyysiset istunnot on korvattu etäyhteyksin tapahtuvilla kohtaamisilla. Muutos on vaikeuttanut sekä henkilökunnan kesken tapahtuva sosiaalista kanssakäymistä että istuntojen ja asiakaspalvelun järjestämistä. Kriisi on samalla toiminut apuna digiloikan toteuttamisessa. Tuomioistuinvirasto on ensimmäisenä toimintavuotenaan osoittautunut vahvaksi tueksi tässäkin asiassa. Suunnittelutyötä on tehty koko vuoden aikana liittyen sekä salivarus-

teluprojektiin Vaasassa että tilaprojektiin Kokkolassa.

Käräjäoikeus on yksi maamme neljästä käräjäoikeudesta, jolla on enemmän kuin yksi kanslia. Alue on laaja ja ulottuu noin 300 km:n rannikkoa pitkin Kristiinan kaupungista Kokkolaan. Syksyllä laamanni sai yllättäen oikeusministerin ilmoituksen siitä, että Pietarsaaren istuntopaikea on päättetty säilyttää. Ratkaisu vaikutti Kokkolan kanslian rakennusprojektiin siten, että sinne ei saatukaan kauan odotettua kolmatta istuntosalia. Käräjäoikeus toimii nyt kolmella paikkakunnalla ja tähän monipaikkaiseen todellisuuteen, siihen liittyvine haasteineen, joudumme tulevina vuosina tottumaan.

AIPA on vuoden aikana laajentunut salaisista pakko-keinoista avioeroihin ja sittemmin muihin hakemusasiaryhmiin. Saadun kokemuksen perusteella on todettu, että AIPA ei vielä pitkään tule helpottamaan lainkäytöötä niin, että sen perusteella voitaisiin sihteeri- tai muuta henkilöstöresurssia vähentää. Alkuvaiheessa on päinvastoin syntynyt selvä tarve lisätä henkilökuntaa kirjaamossa, AIPA:n liittyvien lisätehtävien hoitamiseksi. Huolena on myös laajempien jutturyhmien siirtyminen AIPA:an, kun järjestelmän käytön on todettu vaikeutuvan jutuissa, joissa on runsaasti asiakirjoja.

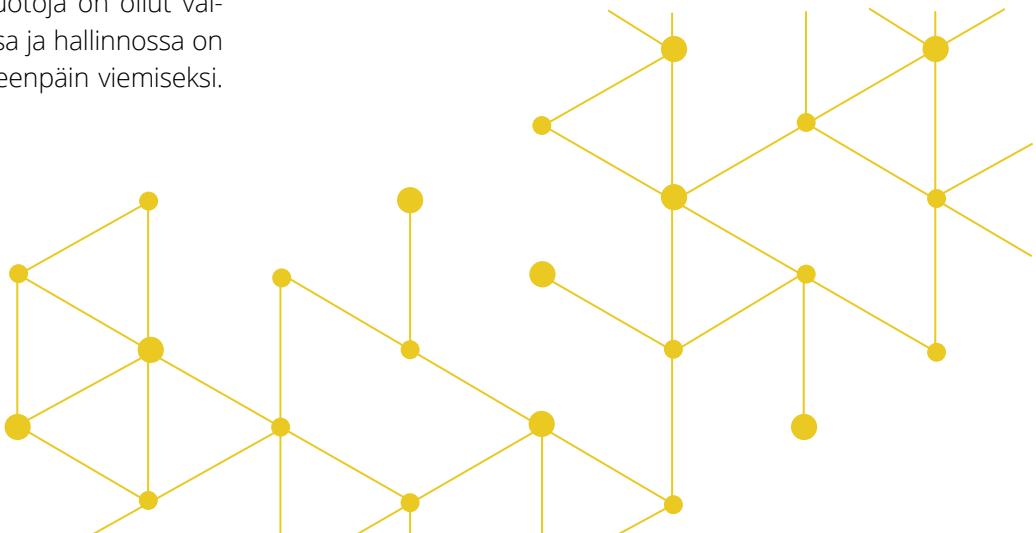
Tietosuoja on ollut yksi vuoden 2020 teemoista. Tänä vuonna päästiin todella syventymään tähän ihmeelliseen maailmaan. Tietosuoja-asetukseen kaikcia ulottuvuuksia ja soveltamismuotoja on ollut vaikeaa hahmottaa, mutta kirjaamossa ja hallinnossa on tehty suuria panostuksia asian eteenpäin viemiseksi.

Taloon saatiin vuoden aikana uusi tietosuojavaltuuttetu ja tiedonhallintaa on vahvistettu määräaikaisella asiantuntemuksella. Arkiston kuntoon saattaminen mm. massadigitointia varten sekä hallinnollisen diaarin toteuttaminen on osa tästä suurta työtä.

Kaikista haasteista huolimatta olen vainoin ilolla todeta, että Pohjanmaan käräjäoikeuden henkilökunta on lannistumatta selviytynyt vaikeasta vuodesta. Toiminnasta on reippaasti otettu yhteistä vastuuta eri osastoilla ja yksiköissä ja asenne on ollut kohdallaan. Jokainen on ajatellut kokonaisuutta eikä vain omaa vastuualuetta tai etua. Myös Kokkolassa toimiva henkilökunta on osoittanut vahvuutensa sopeutuessaan heitä varsin monitasoisesti kohdistuvaan muutokseen.

On etuoikeus saada johtaa ja olla osaa näin elävää ja kehittyvää työyhteisöä. Toiminnan ylläpitäminen ja jopa tehostaminen koronan ja muiden muutosten keskellä edellyttää hyvää yhteisöllistä pohjaa. Nyt toivomme kaksi rauhallisempaa vuotta, jotta kaikki muutokset saataisiin asettumaan paikoilleen. Kiitokset kuuluvat koko henkilökunnalle ja erityisesti osastojen johtajille ja esimiehille. Tästä joukkueesta on syytä olla ylpeä!

Daniel Allén, laamanni

Österbottens tingsrätt avklarade det exceptionella året 2020 på samma sätt som övriga tingsrätter, dvs dåligt i jämförelse med tidigare år.

Isynnerhet på brottmålssidan hamnade vi redan i början av våren i en vidsträckt inhibitorsvåg gällande sessionerna och antalet ärenden som inställdes på grund av koronabegränsningarna steg rätt kraftigt. På hösten var vi bättre rustade för den invändade andra virusvågen och därfor sågs då inte längre en likadan inbromsning i verksamheten.

För att lösa upp den anhopning av ärenden som skett år 2020 fick vi redan på hösten tilläggssresurser och denna tilldelning har fortsatt även under våren 2021. Enligt den strategi som utstakats av domstolsverket avses att under åren 2021 och 2022 kunna åtgärda den korona-anknutna anhopningen. För detta föreligger enligt min mening goda utsikter vid Österbottens tingsrätt, förutsatt att den utlovade tilläggssresursen fås.

En framgångsrik rättskipningsverksamhet grundar sig på många faktorer. Som exempel kan här nämnas en lyckad rekrytering, förstärkning av förmanna-arbetet, en positiv arbetsatmosfär och en fungerande teknik. Vid Österbottens tingsrätt har vi under år 2020 kunnat se en tydlig utveckling inom nämnda områden. Rekryteringen har varit oavbruten och den fortgår alltjämt. Vi har lyckats anställa goda tingsdomare, som snabbt funnit sin plats i kollegiet. Också bland kansli-

personalen har motsvarande förstärkning skett.

Personalens åldersstruktur är välbalanserad, här finns såväl stabil erfarenhet som ung inspiration, i en lämplig blandning. I början av hösten valdes avdelningschefer och förmän för åren 2021 och 2022. Processen hörde samman med den under hösten under beredning varande avdelningsreformen, vars huvudlinje var övergången till ett system med två avdelningar över hela tingsrättens område. Placeringen av Karleby-personalen på de nya civil- och brottmålsavdelningarna löpte utan större problem, tack vare det planmässiga anpassningsarbete som inletts redan på våren.

Under koronatiden har de digitala arbetsredskapens och kunskapernas värde accentuerats. Så också hos oss. Personliga möten och fysiska sessioner har ersatts av möten på distans. Förändringen har försvårat såväl det sociala umgåendet inom personalen som anordnandet av sessioner och kundbetjäning. Samtidigt har krisen fungerat som en skuff framåt i digitaliseringens utvecklingen. Domstolsverket har under sitt verkshetsår visat sig utgöra ett starkt stöd också i denna process. Under hela året har också gjorts planeringsarbete för uppdateringen av salutrustningen i Vasa och utrymmesprojektet i Karleby.

Tingsrätten är en av de fyra tingsrätter i landet, som har mera än ett kansli. Distriktet är vidsträckt och sträcker sig ca 300 km längs kusten från Kristinestad till Karleby. På hösten fick lagmannen oväntat ett meddelande från justitieministern, att man beslutat bibehålla sessionsplatsen i Jakobstad. Avgörandet påverkade byggprojektet vid Karlebykansliet sålunda, att man inte fick den tredje sessionssal man länge eftertraktat. Tingsrätten fungerar nu på tre orter och vi måste under kommande år anpassa oss till denna mångdimensionella verklighet, med härtill hörande utmaningar.

AIPA har under året utvidgats från de hemliga tvångsmedlen till äktenskapsskillnader och sedermera till andra grupper av ansökningsärenden. Av erfarenhet har man kunnat konstaterats, att AIPA inte ännu på länge kommer att underlätta rättskipningsarbetet så att man på denna grund kunde minska på sekreterar- eller andra personalresurser. Tvärtom har det i första skedet uppstått ett klart behov av att stärka arbetskraften vid registratorskansliet, för utförandet av de tilläggsuppgifter som AIPA medfört. Man har också anat bekymmer, då de större målens överföring till AIPA, eftersom användandet av systemet konstaterats bli svårare i mål med omfattande material.

Dataskyddet har varit ett av årets huvudteman. Under år 2020 föranleddes vi att på allvar fördjupa oss i denna förunderliga värld. Det har varit svårt att begripa dataskyddsförordningens alla dimensioner och tillämpningsformer, men i registratorskansliet och inom förvaltningen har kraftiga satsningar gjorts för att föra befrämja denna sak. Vi välkomnade detta år en ny dataskyddsansvarig och informationshanteringen har stärkts genom på viss tid anställd sakkunnig personal. Till detta stora arbete har hört iordningsställande av arkivet för massadigitalisering och förverkligandet av förvaltningsdiariet.

Trots alla årets utmaningar har jag med glädje kunnat konstatera, att Österbottens tingsräts personal klarat av ett svårt år utan att låta sig nedslås. Man har på de olika avdelningarna och enheterna med friskt mod burit ett gemensamt ansvar och attityden har varit den rätta. Var och en har tänkt på helheten och inte enbart sitt ansvarsområde eller sin egen fördel. Också den i Karleby verksamma personalen har visat sin styrka då man anpassat sig till en förändring som på många plan påverkar dem mest.

Det har varit ett privilegium att få leda och vara en del av en så levande och framåtrivande arbetsgemenskap. Det krävs en god kollegial grund för att kunna upprätthålla och till och med effektivera verksamheten mitt under koronaepidemi och andra förändringar. Nu efterlyses två lugnare år, så att alla förändringar kunde få tid att rota sig. Ett stort tack tillkommer hela personalen och i synnerhet avdelningscheferna och formännen. Det här är ett lag man kan vara stolt över!

Daniel Allén, lagman

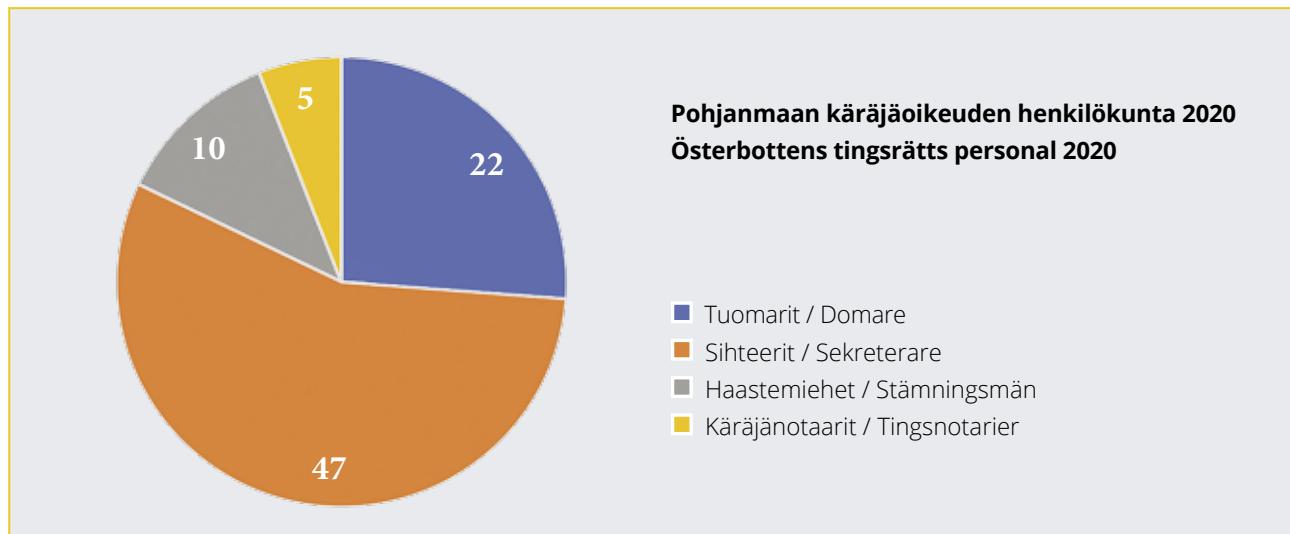
Pakkokeinokanslian kautta hoidetaan kaikki käärjäoikeuden päivystehtävät pakkokeino-, ulosotto- ja turvaamistoimiasioissa. Siviiliosaston tuumarit päivystävät vuorollaan ulosottoasioissa ja rikososaston tuumarit pakkokeinoasioissa. Keskittämällä kiireelliset tehtävät pakkokeinokansliaan toimintaan on voitu tehostaa ja sen laatua parantaa. Sähköiset työvälitteet ja parantuneet etäyhteydet edesauttavat osaltaan kiireellisten asioiden hoitoa. Pakkokeinoasioiden suulliset istunnot toteutetaan enenevässä määrin etäyhteyksien avulla. Myös vallitseva koronatilanne on lisännyt etäyhteyksien käyttöä. Salaisissa pakkokeinoissa on vuodesta 2019 lukien ollut käytössä sähköinen AIPA-järjestelmä. Pakkokeinokanslialla on keskeinen rooli käärjäoikeuden toiminnassa, koska sen kautta hallinnoidaan kaikki lain mukaan kiireellisesti hoidetut tehtävät.

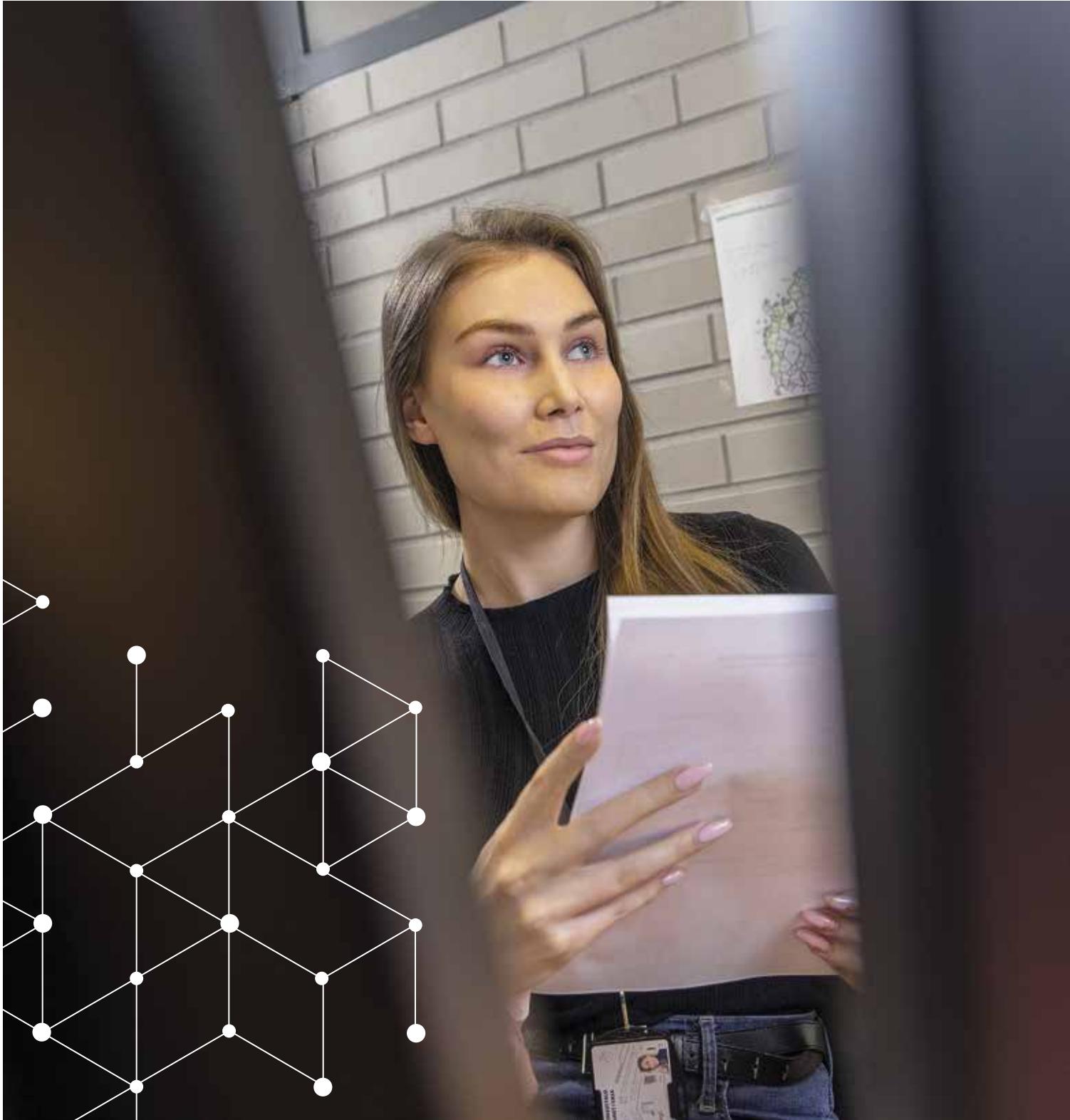
Ulla-Maj Leppäkorpi,
käräjätuomari, rikososaston osastonjohtaja

Via tvångsmedelskansliet sköts alla tingsrättens dejoureringsuppgifter inom ärendegrupperna tvångsmedel, utsökningsbesvär och säkringsåtgärder. Domarna på tvistemålsavdelningen dejourerar i tur och ordning i utsökningsärenden medan brottmålsavdelningens domare dejourerar inom tvångsmedlen. Genom att koncentrera de brådkande uppgifterna har man kunnat effektivera verksamheten och förbättra dess kvalitet. De digitala redskapen och de förbättrade nätförbindelserna har för sin del främjat skötseln av brådkande ärenden. De muntliga handläggningarna i tvångsmedelsärenden verkställs i allt högre grad på distans. Också den rådande koronasituationen har ökat användningen av sessioner via nätet. De hemliga tvångsmedlen har sedan 2019 sköttts elektroniskt, via AIPA-systemet. Tvångsmedelskansliet har en central roll i tingsrättens verksamhet, emedan här ombesörs alla de ärenden som enligt lag skall skötas brådkande.

Ulla-Maj Leppäkorpi,
tingsdomare, avdelningschef på brottmålsavdelningen

Tuomarit | Domarna

Daniel **Allén** (laamanni, lagman), Tomi **Vistilä**, Ulla-Maj **Leppäkorpi** ja Erkki **Seppä** (osastonjohtajat, avdelningschefer), Björn **Beijar**, Ulf **Brunberg**, Anette **Enbacka**, Åsa **Gripenberg**, Lilian **Grönlund**, Pekka **Hemminki**, Hasse **Häkki**, Johan **Karlais**, Matti-Pekka **Kuuttinen**, Anna-Maria **Lindström**, Pauliina **Luokkala** (käräjätuomarit, tingsdomare), Fredrik **Träskman** (maaoikeusasioista vastaava käräjätuomari, tingsdomare med ansvar för jordrätsärenden), Sanna-Mari **Haapaniemi**, Heidi **Kaskisto**, Antti **Oinas**, Anne **Pietilä**, Nina **Sillanpää**, Linda **Taivassalo**, Toni **Värttö** (määrääikaisia käräjätuomareita, tingsdomare på viss tid) sekä Jouni **Virtanen** (määrääikainen maaoikeusinsinööri, jordrätsingenjör på viss tid).

Käräjännotaarit | Tingsnotarierna

Ruusu **Nyqvist**, Ville **Kari**, Laura **Mäkinen**, Katja-Maria **Peltoniemi**, Tauri **Suviranta**

Kansliahenkilöstö | Kanslipersonal

Katja **Kulmala** (hallintosihteeri, förvaltningssekretare), Kaija **Aho**, Tiina **Anttonen**, Jaana **Boman**, Annika **Fogde**, Laura **Hattunen**, Sirpa **Heinua**, Eeva **Huhta**, Mia **Hytönen**, Mari **Hyvärinen**, Saana **Junttila**, Raija **Kaitamäki**, Tiina **Kantola**, Marika **Kotikangas**, Katja **Lammi**, Linda **Lammi**,

Heli **Laurila**, Markus **Lintunen**, Jenna **Majaniemi**, Terhi **Marttila**, Leena **Miettinen**, Satu **Moisio**, Tony **Mäkinen**, Milla **Niemi**, Anu **Nouchti**, Eveliina **Nurminen**, Katja **Paloluoma**, Mariel **Parikka**, Merja **Parkkari**, Julia **Plogman-Pollari**, Anne-Mari **Porrasoja**, Päivikki **Pouhula**, Anita **Puska**, Tanja **Rintamäenpää**, Saija **Saarnisto**, Rita **Sairanen**, Jeasmine **Smedman**, Olli **Välimäki**, Monica **Wallenstjerna-Viitamäki**, Johanna **Weizmann**, Tina **Windell**, Seija **Åsvik**, Milla **Örn** (käräjäsliitteerit, tingssekreterare), Nina **Haga**, Kirsti **Kumpeli**, Maiju **Kuoppala**, Aleksi **Lahdenmaa**, Elina **Rahkonen**, Sofia **Ritala**, Jemina **Ritvonen**, Vera **Saarela**, Emmi **Uusimäki** (määrääikiset käräjäsliitteerit, tingssekreterare på viss tid).

Haastemiehet | Stämningsmän

Kari **Laine** (esimies, förman), Mikael **Bergroth**, Thomas **Broo**, Mikko **Johansson**, Juhani **Kinnunen**, Teemu **Laitanen**, Anna-Maria **Nygård**, Kirsi **Räisälä**, Sami **Valkeinen**, Sari **Vapaavuori** (haastemiehet, stämningsmän), Tomi **Peitso** (määrääikinen haastemies, stämningsman på viss tid).

Eläkkeelle 2020 siirtyneet | Pensionerade 2020

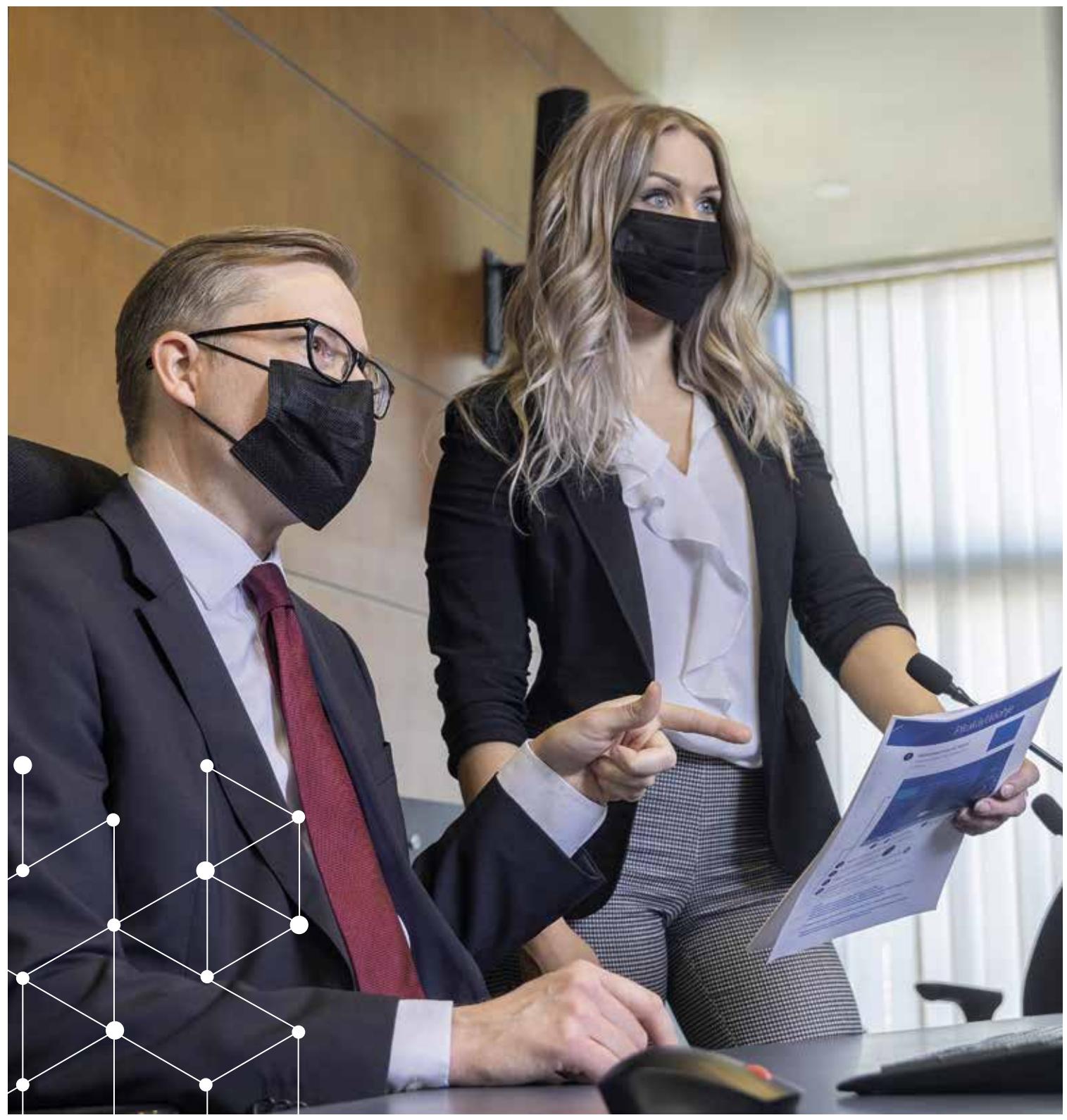
Karin **Träskman**, käräjätuomari, tingsdomare, Simo **Mikkola**, maaoikeusinsinööri, jordrätsingenjör.

Kunnia- ja ansiomerkit 2020
Ordens- och förtjänsttecken 2020

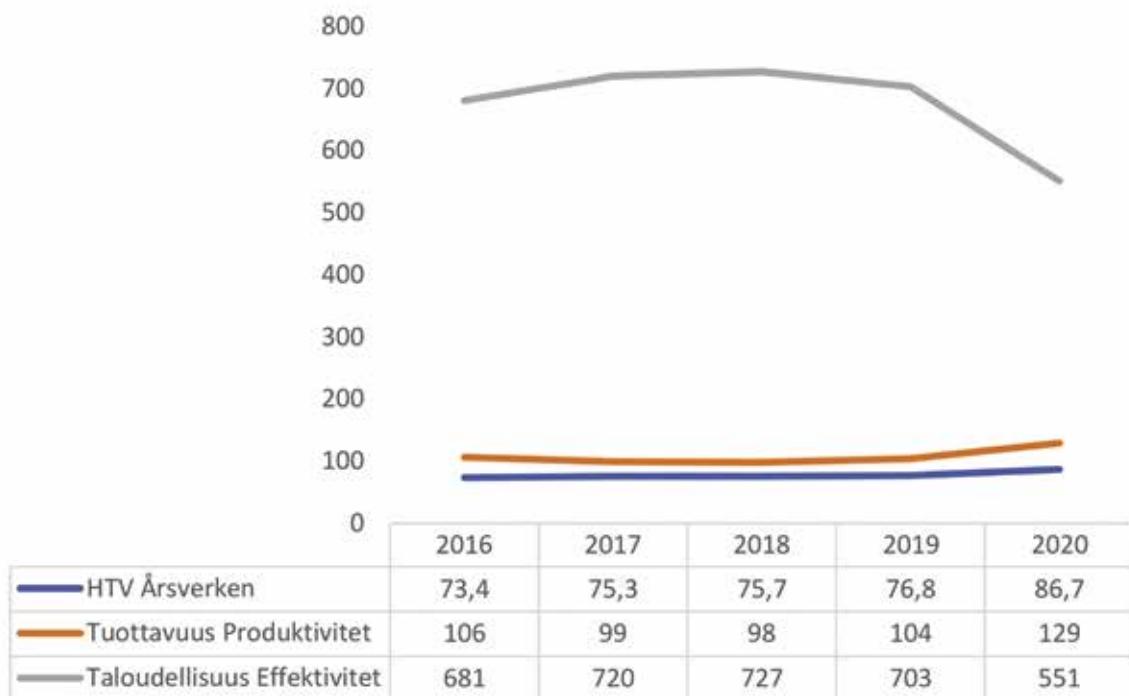
Fredrik **Träskman**, SL R I / FLO R I, Merja **Parkkari**,
SVR M I kr / FVR M I gk.

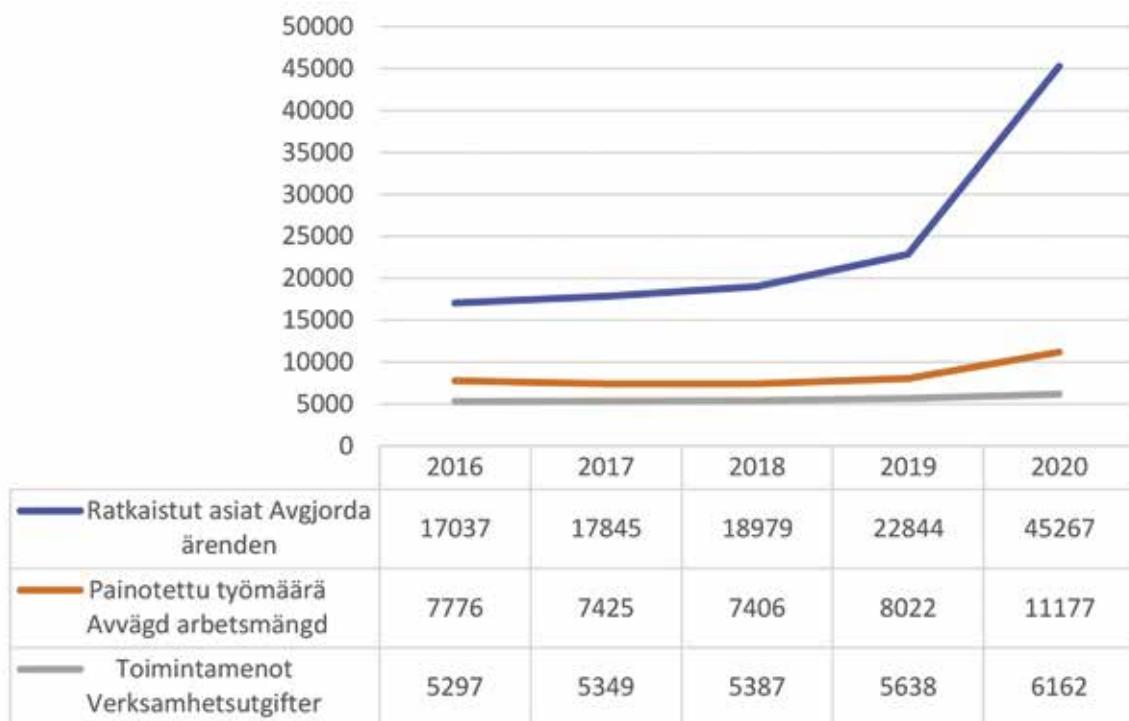

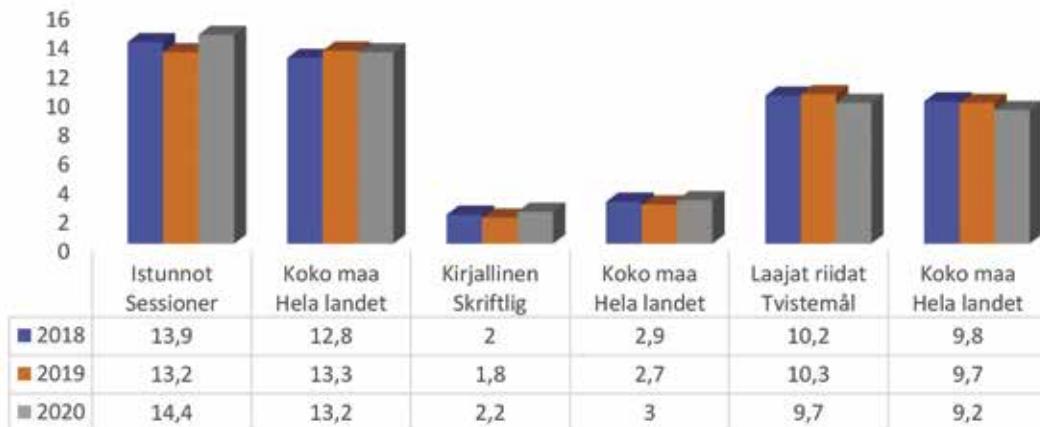
Henkilöstövähvuus-Tuottavuus-Taluodellisuus Personalstyrka-Produktivitet-Effektivitet

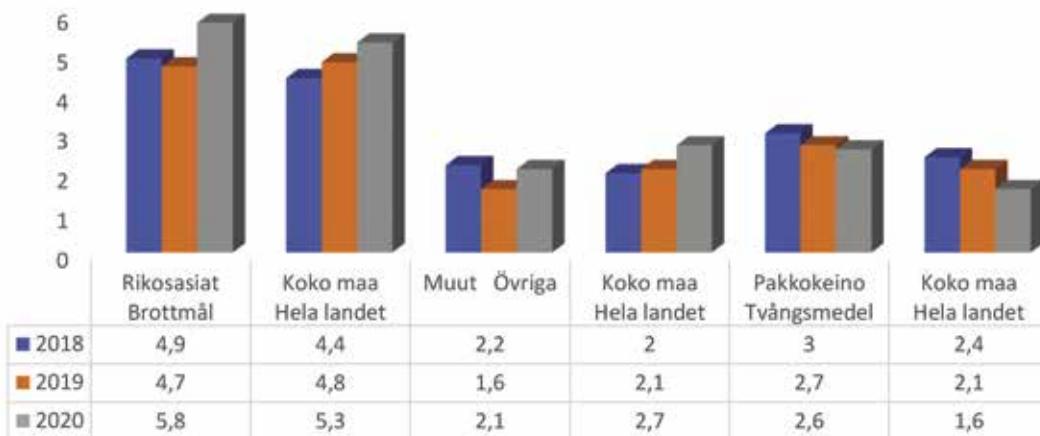
Työmääri ja toimintamenot (1000e) Arbetsmängd och verksamhetsutgifter

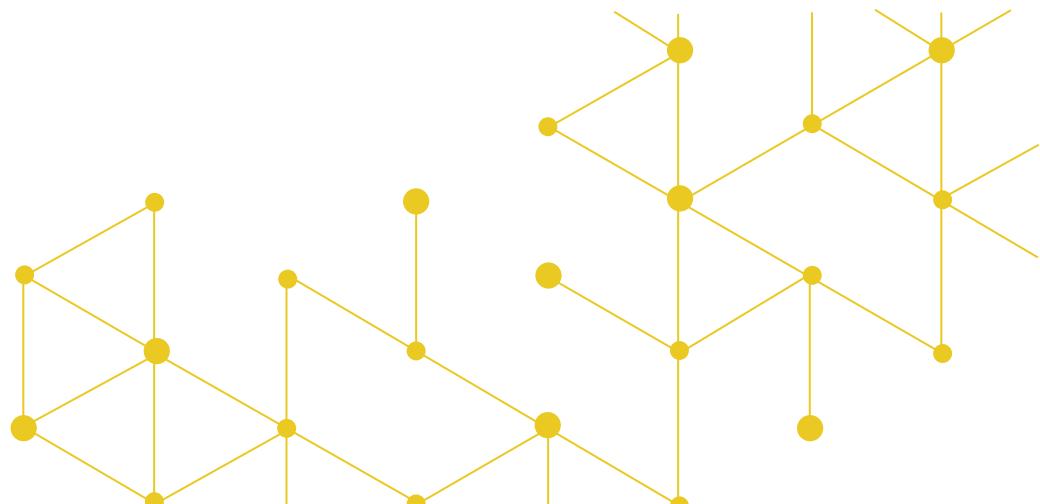
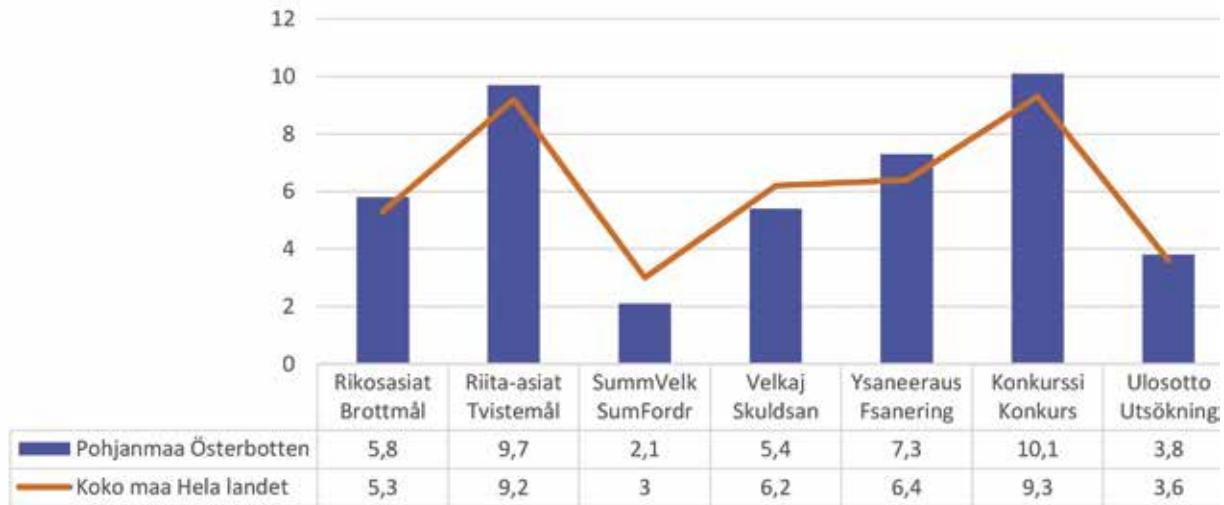
Käsittelyajat riita-asioissa 2018 - 2020 (kk)
Handläggningstiderna i tvistemål (i månader)

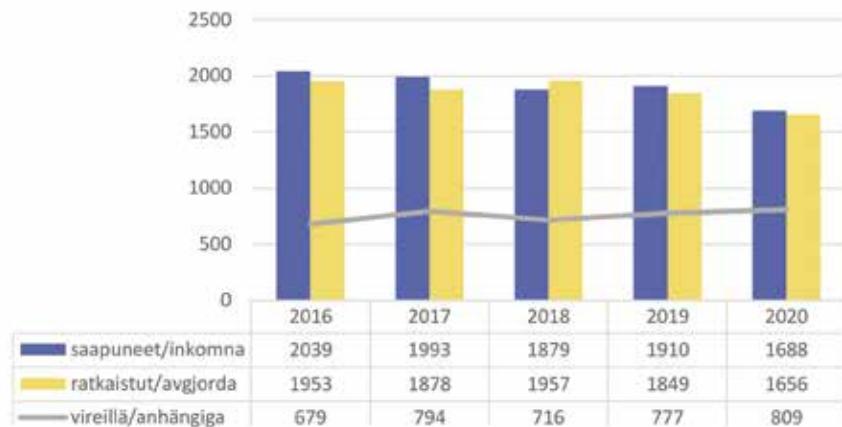
Käsittelyajat rikosoikeudellisissa asioissa 2018 - 2020 (kk)
Handläggningstiderna i straffrättsliga ärenden (i månader)

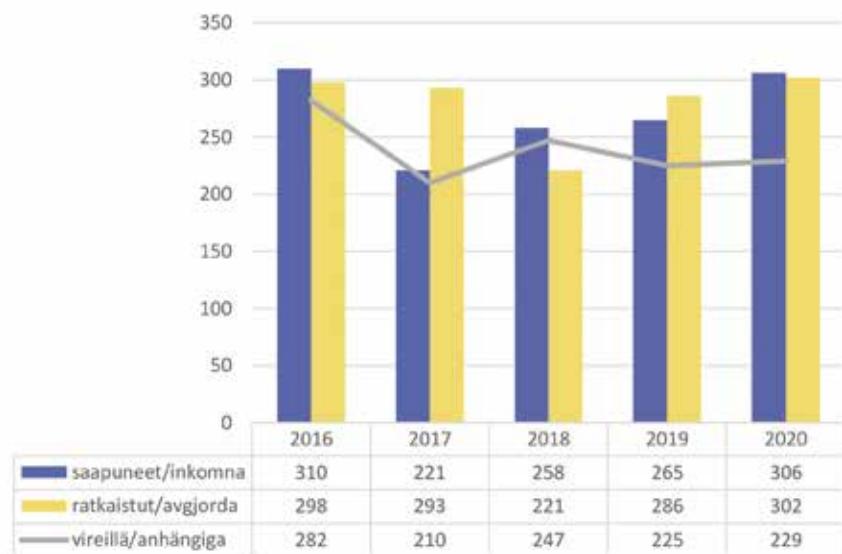
Käsittelyjat 2020 Handläggningstider

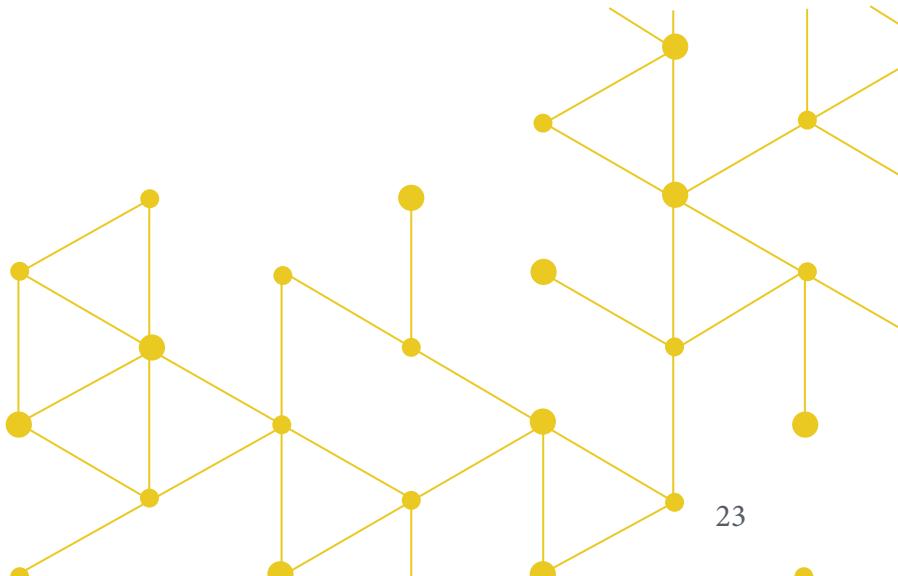
Varsinaiset rikokset 2016-2020 Egentliga brottmål

Laajat riita-asiat 2016 - 2020 Tvistemål

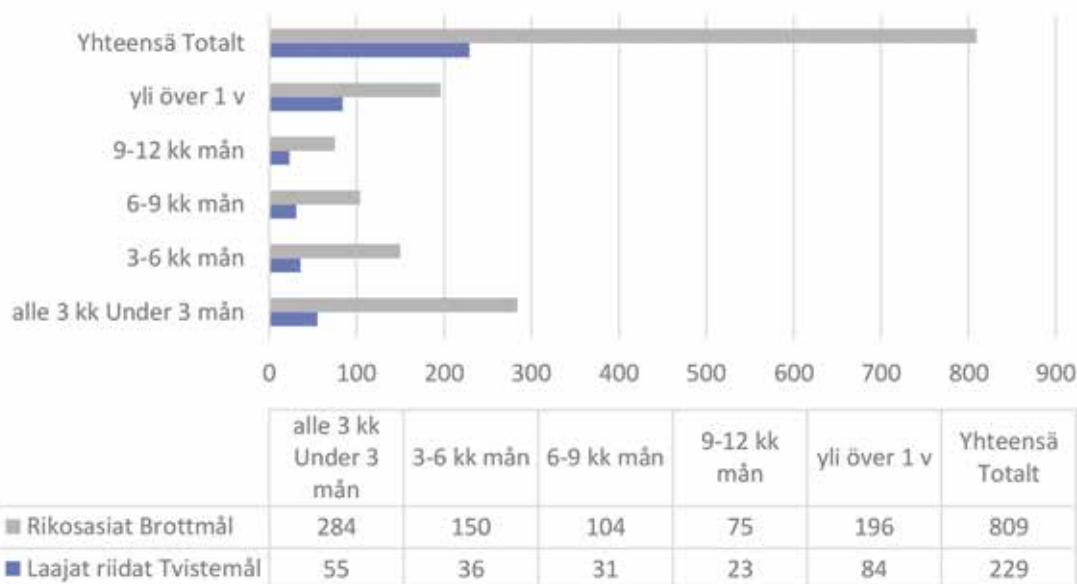

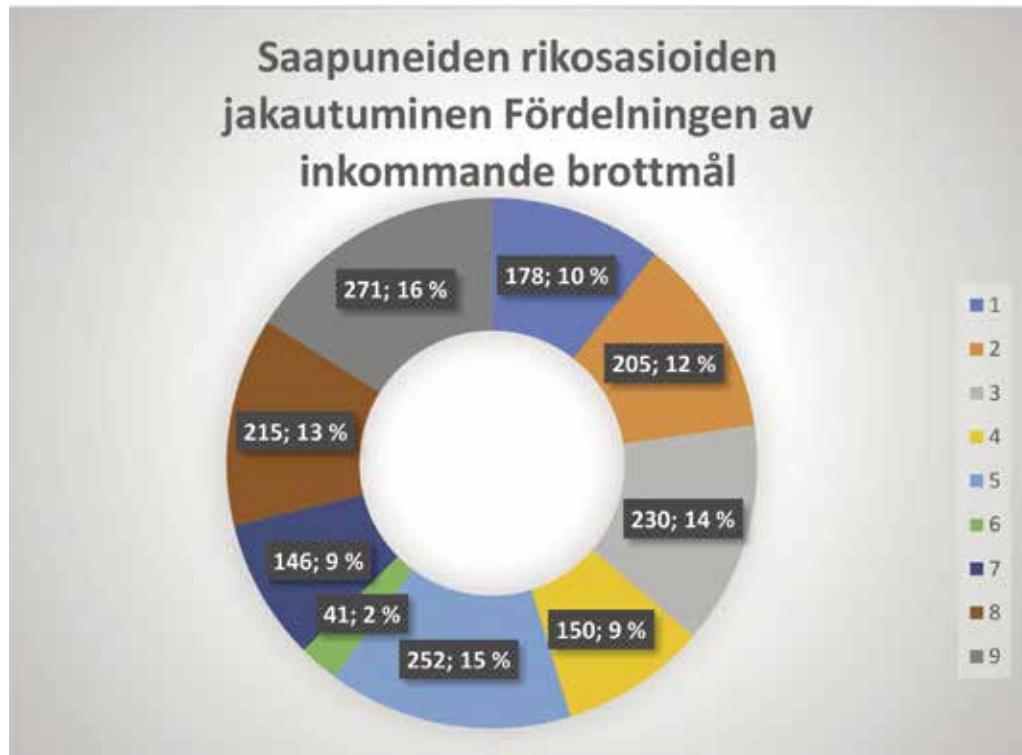
Summaariset velkomusasiat 2016 - 2020 Summariska fordringsmål

Rikosasioiden ja laajojen riita-asioiden vireilläoloaika
31.12.2020

Anhängighetstiden för brottmål och tvistemål

1. Liikenteen vaarantaminen ym / Äventyrande av trafiksäkerheten mm	178
2. Liikenneyuopumus / Trafikfylleri	205
3. Törkeä rattijuopumus / Grovt rattfylleri	230
4. Huumausainerikokset / Narkotikabrott	150
5. Varkaudet yms / Stöldbrott odl	252
6. Vahingonteko / Skadegörelse	41
7. Talousrikokset / Ekonomiska brott	146
8. Väkivaltarikokset / Våldsbrott	215
9. Muut / Övriga	271
Yhteensä Totalt	1688

